

10/38



LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
 Numeros atrossats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 10. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 250.

...Y PUNTO FINAL



No dirán que las Cortes canovino-sagastinas hayan acabat la séva tasca de qualsevol manera.

Los soldados de las filas ministeriales y 'ls soldats de las filas fusionistas units com un sol home han terminat la séva missió parlamentaria disparant dos bombas davant de l'opinió pública assombrada primer y empudegada desseguida.

La primera bomba tenía en lloch de metralla una cantitat fabulosa de moneda, y la segona, en lloch de dinamita, tenía una inmensa concentració de aquells gasos produhits per las materias fecals.

Ja comprendrán ab lo que acabo de dir que 'm referixo á l'aprobació de la prórroga de las concesions ferro-viarias, y á l'aprobació de las elecciones de Madrid, actes realissats casi simultáneament.

Los escándols á parells, com els frares.

Després de aquestas hassanyas, los pares de la patria se n' han anat á descansar, mentres lo govern, fregantse las mans plé de satisfacció, está dihent:

—País com aquest no se 'n trobará un altre en lloch del mon. Tot ho sofreix, tot ho aguanta, sense exhalar una queixa, ni irritarse lo més mínim... Endavant donchs, y ¡visca la patxorra! ¡Y viscan sobre tot los bons bocins!...

En nom de la patria combatuda per dos guerras devoradoras y casi aniquilada de sanch y de recursos s' ha fet passar aquell projecte que desde molt avants de la malehida guerra de Cuba, estava ja sobre 'l tapet. No era d' ara sino de molt temps enrera la pretensió de las empresas de ferro-carrils á obtenir una ganga tan estupenda com la que significa la prórroga de las concesions. Ab la fatlera de obtenirla no donavan pau als séus concellers, homes públichs en sa majoria dels que figuran en primera línea en los partits de la restauració.

—¿Qué féu?—deyan los carrilaires.—¿No han de móureus los pingües sous que 'us estén abonant y la perspectiva dels majors beneficis que percibiréu sens falta si la nostra pretensió prospera?

—Calma—responían los homes de la barateria política.—Cada cosa al séu temps. Ja arribará l' hora de fer passar com una seda aquest llivant d' espart.

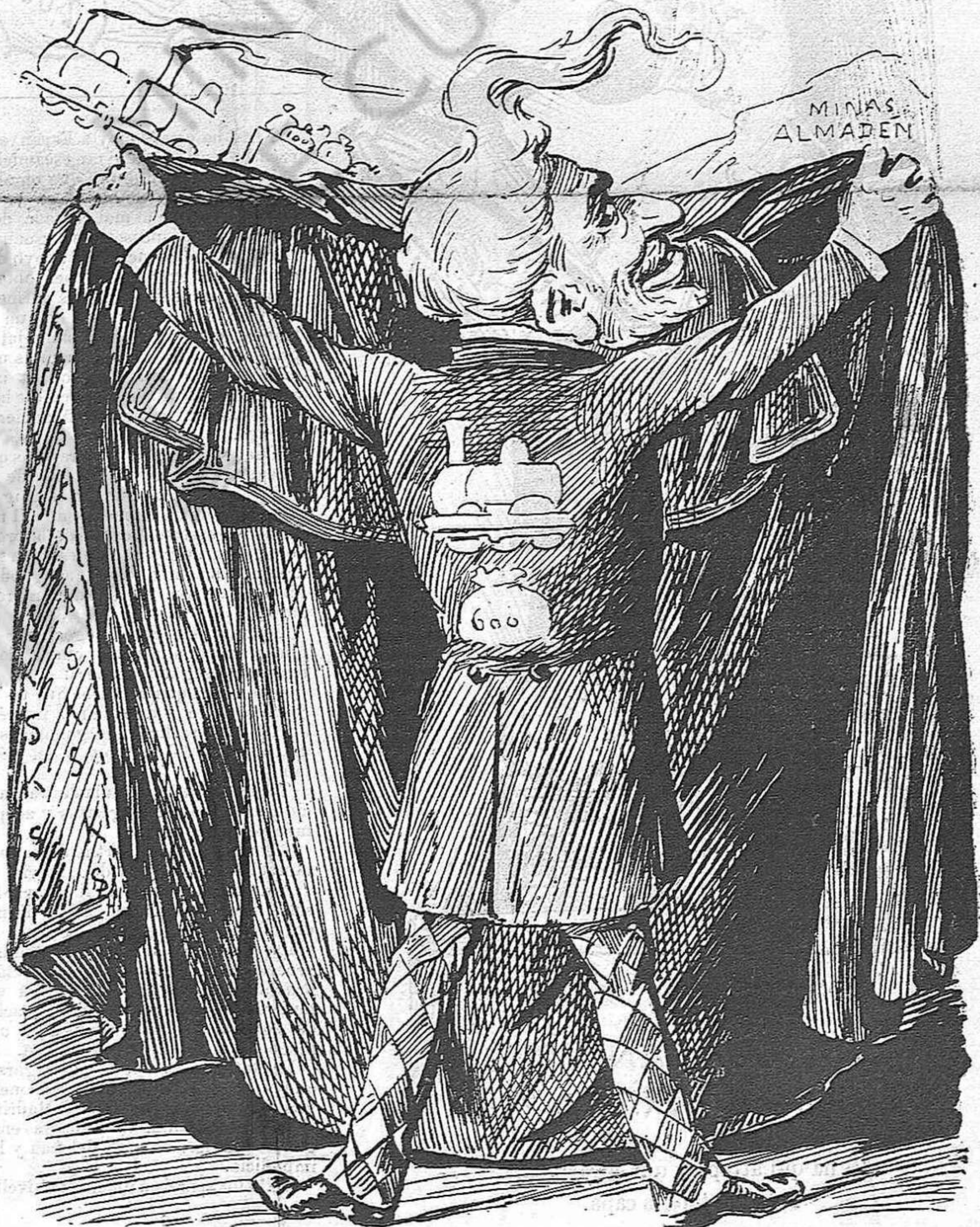
Y l' hora ha vingut, en efecte. La guerra de Cuba ab la qual tantas monstruositats y tants escándols s' autorisan, ha servit que ni feta expressa pera conseguir l' aprobació definitiva del ruínós projecte.

Espanya está postrada en lo llit de mort: los que haurían de assistirla fan tot lo possible per agravar lo séu estat, y quan ha sigut ocasió de viaticarla, 'ls barateros de la política, han dit:

—Ara es l' ocasió de ferla combregar ab aquesta roda de molí.

L' infelís malalta s' ha tragat al últim la ley de prórroga de las concesions, roda de molí daurada de patriotisme.

CARA



¿Qu' es lo que tapa la capa?

(Girin full.)

CREU



AUSILIS
A LAS COMPANIAS
FERRO-CARRILERAS

«Hi ha qui atrapa y qui esgarrapa.»
Tot aixó tapa la capa.

No s'ha comés may á Espanya un escarni y un sacrilegi tan escandalós.

Se li ha fet entendre que regalant á las empresas caudals que representan una suma mal contada de 4 mil milions de pessetas ens guanyaríam la benevolencia y l'apoyo dels capitalistes extrangers, per obtenir recursos immediats que 'ns permetin afrontar los compromisos en que 'ns trobém envoltats. S'ha plantejat lo principi absurdo de que quantas mes dilapidacions cometém, quant mes arruinats ens trobém, mes crédit hem de obtenir en lo mercat financier d'Europa.

Y aquellas empresas ploraneras que amenassavan quebrar per falta de recursos, no han tingut cap empaig en respondre de un empréstit de mil milions de pessetas á cambi de la prórroga, demostrant que no estavan tan arruinadas com deyan, quan poden disposar de una suma tan extraordinaria.

Per supuesto que 'l negoci, per lo que respecta á la nació, queda plantejat de la següent manera:

—Per cada quatre duros que tú 'm regalas jo te 'n deixo un á interés, ab lo qual realiso dos ganancias á un temps: la del regalo y la del préstamo.

Tal ha sigut la fórmula de transacció proposada pels sagastins y acceptada pels canovistas.

Aixís donchs, los partits de la restauració s'han cubert de... gloria.

A un tall tan suculent li faltava la salsa necessaria... una salsa digna del plat... y aquesta va ser feta y empleada en un tancar y obrir d'ulls, procedintse á l'aprobació de las actas brutas de Madrid. No sé si algú va tenir la barra de dir que l'aprobació de aquesta bruticia constituíha un rasgo del mes refinat patriotisme.

De totas maneras, no pot negarse que á tal parlament li corresponen tals diputats com los que á Madrid, ab escándol de tota la nació, va engendrar la fermentació del frau y la impudicia.

Aixís tot apareix á un mateix nivell.

Los republicans permaneixém fora de aquest pudri-mener. La minoría carlista se 'n ha anat també, que ni 'ls cuchs dels sepulcres poden viure ja entre la porquería acumulada per vint anys de restauració borbónica.

S'acostan per la desventurada Espanya días de gran proba.

A la fator de carn morta las hienas carlistas afilan las dents y 'ls corps de l'integrisme baten las alas per reunir-se de nou ab ellas y secundarlas en la seva missió devoradora. Las diferencies suscitadas per deu anys de intestinas discordias han desaparegut en un instant. ¡Qui sab si está á punt de desencadenarse una nova guerra civil en la Península!

Republicans ¡alerta!

Si no tenim armas, hasta ab los punys y ab las dents hem de combatre pera salvar la llibertat y l'honra de la patria!

P. K.



OS tronxos que 'ls carlins tiravan á n' en Nosedal han rebrotat tornantse cols perfectament comestibles.

Aixó vol dir que 'ls que tiravan y 'ls que rebian aquells tronxos avuys' entenen perfectament y 's mostran més amichs que may, disposats á encendre una tercera guerra-civil dinás-

tica. Lo govern, desencadenant la mes desatentada reacció teocrática, treballa á benefici de la fiera carlista.

Quan á la pobra Espanya no li quedin mes que 'ls ossos, la fiera carlista s'encarregarà de trossejarlos.

Tal es l'herencia que 'ns legarán los homes de la restauració, 'l día próxim en que desapareguin del mapa.

S'ha dit que 's deya que s'assegurava qu'entre 'ls culpables de la insurrecció filipina manats fusellar pel general Blanco, s'hi conta un banquer que posselíha una fortuna de 20 milions de franchs.

Espero que 's digui 'l nom de aquest banquer per treure la notícia de la quarentena en que avuy se troba.

No pot negarse que l sistema monàrquich en certas ocasions resulta mes cómic que l mes divertit sànete. Que ho digui sino l' ex-rey Milano de Seryia que anys enrera va abdicar la corona, en favor del seu fill, al objecte de dedicarse sense destorbs á totas las delicias, de la vida alegre. Avuy, cansat de corre aventuras, conspira descarada-

ment per arrebatat la corona al seu hereuhet, produhint gran intranquilitat en lo país. Anys enrera corría pels Encants un venedor de cartas de jugar, que pregonava la seva mercancia al crit de: —Un joch de busca-rahons; sis quartos.

Un dia van preguntarli: —¿Per qué de las cartas ne diuhen busca-rahons? Y ell va respondre ab molta frescura: —Perque hi ha reys. ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Mutj, 20 A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona

L' ATENTAT DEL CARRER DE CAMBIS NOUS

DESCUBRIDORS DEL DELICTE



LO TINENT CORONEL SR. MARZO, jutje instructor de la causa.



DANIEL FREIXA, Jefe de ordre públich de Barcelona.



ANTON TRESSOLS, Inspector de ordre públich.



LO TINENT PORTAS de la Guardia Civil. (*)

RES mesos justos, dia per dia, després de sa comissió, l' autoritat militar convocá als periodistas á la Capitania general, pera comunicarlos lo resultat de las actuacions entauladas y prosseguidas ab exemplar sigilo. Lo dimars s' enterá Barcelona ab gran sorpresa de que l' crim quedava enterament descubert, estant sos autors, inductors y cómplices en poder de la justicia. May s' havia guardat una reserva tant extremada y pocas vegadas s' havia procedit ab l' acert qu' en sa difícil missió han desplegat lo jutje militar Sr. Marzo, y 'ls demés funcionarios que com los tinents de la guardia-civil Srs. Portas y Canales y 'ls jefes é inspectors d' ordre públich Srs. Freixa, Tressols, Alsó, Dolcet y altres tant dignament lo secundaren. A tots ells tributa avuy l' opinió pública un calorós aplauso.

un banch del passeig de Gracia, quan se reuni ab ells Tomás Ascheri y s' en burlá, dihent que si tinguéu una bomba, sense tants cumpliments faria més estrépit. En Nogués se prestá á facilitarli, una que n' tenia á casa seva. Y tal dit, tal fet: allá aná Ascheri l' dimenche següent á buscarla. No tenia com las altres dos que s' abandonaren ni forats ni zamaneyas; pero ab tot y aixó 'ls tres terroristas la carregaren, fiantli las zamaneyas á dintre junt ab la dinamita y aplicantli una metxa entre 'ls dos que cascos sigueren atornillats fuixament, pera facilitar l' explosió. Ascheri s' feu càrrech del projectil, l' embolicá ab papers y sortí de casa n' Nogués portantlo á la ma com una ampolla. Ja l' dia avants, d' acort ab un tal Callís, que s' comprometé á acompanyarlo, havia triat cuidadosament lo siti mes apropiat per cometre l' atentat, escullint lo carrer de Cambis nous, al peu de la posada de Mataró. Fins á las sis de la tarde esperá l' Ascheri al seu cómplice Callís en lo Teatro de la Gran via; pero en vista de que no hi comparegué, marxá tot sol á cumplir son criminal projecte.

any. A casa d' ella signé prés, de nit, dos dias després de cometre l' crim. Ja ho havia sigut en altres ocasions, com per exemple després de la explosió de la Plassa real y després de la del Liceo. Pero ab posterioritat sembla que havia servit á la policia en celitat de confident. Se mostra enemich acérrim de tota organizació y sosté que l' home ha de obrar individualment com millor li sembli. Anton Nogués Figueras, es impressor. Nasqué á Santa Eugenia, prop de Girona y conta avuy 29 anys. Treballá molt temps en la imprenta de Ramirez, y havent sigut prés quan lo del Liceo, signé posat en llibertat gracias á las gestions del seu principal Sr. Henrich, en aquella ocasió arcalde de Barcelona. De fesomia vulgar y abescassa instrucció, es un fanátich de la idea anarquista comunista.

Dintre del sumari, segons la nota facilitada á la premsa, tot queda posat en clar. Un grupo de anarquistas que acostumava reunir-se en la Cerveceria de Bisbal, situada al Poble Sec y en lo Centre de carreters establert en lo carrer de Jupi, allegaren fondos fins á 700 y pico de pessetas, al objecte de destinallas á la construcció de bombas explosivas pera emplearlas durant la festa del primer de maig, cas de que 'ls socialistas y 'ls republicans, com ells esperavan, haguessin promogut disturbis. Una part de las cantitats recaudadas se fongueren en mans dels comissionats. Pero tres d' ells, Anton Nogués, Joseph Molas y un valenciá qual nom no se cita, se posaren d' acort ab lo manyá Joan Alsina que per la suma de non duros se comprometé á fabricarne algunas, com aixis ho feu, que devian ser disparadas al pas de la professó de Corpus, que surt de la Catedral. Nogués y Molas se feren càrrech de una bomba cada hu, sistema Orsini, carregadas de dinamita, y á la tarde del dijous, se dirigiren á un dels carrerons de detrás de la Catedral, compromentense á disparallas. Pero sobre qui havia de ferho primer, surgiren entre ells qüestions: la professó aná desfilant, y l' projectat delictu deixá de perpetrarse. Llavors fou quan los dos terroristas abandonaren sobre un pilot d' escombreries del estret y solitari carrer de Fivaller, los dos projectils, que á la nit mateixa sigueren descuberts per un municipal. L' endemá divendres á las set de la tarde, Molas, Nogués y un altre subjecte qual nom s' ignora se trobaven asseguts en

Ab la bomba á la ma esquerra y un cigarro encés á la dreta contemplá l' pas de la professó barrejat ab la munió de curiosos, y després que hagué passat lo talem, quan la gent encare estava ajonollada, creyent que com en la professó de la Catedral, las autoritats seguirian darrera, calá foch á la metxa, deixá anar lo projectil y escapá á tota pressa. Al arribar al Pla de Palacio senti l' estrépit produhit per l' explosió, presenciá las corredissas de la multitud, y s' enfilá á un tranvia. Aquest lo deixá en la Plassa de Catalunya y allá en prengué un altre que l' portá fins á Gracia, ahont residia. Arribá á casa seva y sopá ab la major tranquilitat. Tots aquests fets que revelan una maldat y una duresa de cor inconcebibles, sobre tot si s' té en compte la trista sort de las victimas innocents, sembla que durant la sustanciación del proces han sigut degudament confessats pels mateixos culpables, alguns dels quals dos dias després de la explosió, estavan ja en poder de las autoritats. A las primeras agafadas que s' feren ells hi van caure. Tenim donchs que l' autor material del delictu es Tomás Ascheri y Fossatti, natural de Marsella, de 27 anys d' edat, sense professió coneguda, y de antecedents poch recomenables. Es un minyó alt y algun tant encorvat. Parla á mes del francés, l' italiá, l' espanyol y una mica l' inglés. Vivía amistanat ab la viuda de un anarquista, que morí á la presó mentres se sustanciava la causa sobre l' atentat del Liceo. Explotava la debilitat de la mateixa, á expensas dels fills del difunt, nens de poch

Joan Molas, natural de Igualada, paleta y ex-cornet del exercit, té també escassa instrucció y es molt aferrat á sas conviccions, distingintse ademés per son caràcter inclinat á la burla, que li ha valgut lo sobrenom de *Burleta*. Francisco Callís, natural de Vich, farinaire, ha resultat ser un dels autors de la explosió ocorreguda al any 87 en lo saló de sessions del Foment del Treball Nacional. Després de aquesta ocorrencia fugí embarcat á Buenos Ayres; y havent sigut prés per la participació que tingué en lo crim del carrer de Cambis nous, avuy se troba baix lo pés de una doble causa. En la llista facilitada á la premsa per l' autoritat militar s' hi troban ademés los següents noms als quals se 'ls suposa mes ó menos relacionats ab lo delictu, en sa perpetració ó en sos preparatius: Jaume Vilella, natural de Lleyda, de 29 anys, rajoler de mosaics.—Marcelino Vila, maquinista de la fábrica de D. Joseph Salvat.—Joan Casanovas Viladelpret, de 26 anys, de Sant Cugat del Vallés, paleta.—Cristófol Soler, de Sans, rajoler.—Mateu Ripoll, també de Sans y rajoler.—Joan Sala y Cortacans, de Hostafranchs y rajoler.—Joan Oller, ebanista.—Baldomero Oller, repartidor d' entregas.—Sebastiá Sunyer, de 35 anys, farinaire.—Joan Alsina, de Barcelona, 37 anys, manyá: signé detingut á Almeria ahont havia fugit.—Jascinto Melich.—Joseph Mesa, natural de Málaga.—Anton Ceperruelo, de Callissas (Tarragona).—Llorens Serra, de 42 anys, carreter.—Epifani Caus, de 26 anys, de Guissona, manyá.—Joseph Vilas, aragonés, 34 anys, rajoler.—Pere Corominas, 26 anys, Barcelona, advocat.—Lluís Más y alguns altres fins al número de 97. Quan la causa se vegi devant del Tribunal quedará evidenciada la responsabilitat verdadera de cada un dels inculpats. Fins llavors, donchs, ens abstenim de tot comentari.

ALGUNOS ACUSATS



ANTON NOGUÉS



JOSEPH MOLAS DURAN



BALDOMERO OLLER



SEBASTIÁ SUNYER



MATEU RIPOLL

(*) No 'ns ha sigut possible obtenir, com desitjavam, lo retrato del tinent de la Guardia Civil Sr. Canales, que tan bons serveys ha prestat en la persecució de aquest delictu. Procurarem donarlo en un dels proxims números.